

Żydzi Wieliczki i Klasna 1872–2012.

Teksty i fotografie

Premiera książki odbyła się podczas obchodów 70. rocznicy zagłady Żydów wielickich 27 sierpnia 2012 roku. To szósta publikacja Wydawnictwa Żyznowski. Ta antologia tekstów zawiera zbiór świadectw i fotografii oraz kopie zachowanych dokumentów, obejmujących okres od 1872 do 2012 roku, pochodzących zarówno ze zbiorów prywatnych, m.in., przesłanych przez potomków wielickich Żydów z całego niemalże świata, jak i instytucjonalnych.

Książka została podzielona na trzy, chronologicznie ułożone części. Ramę historyczną pierwszej części narzuca esej dr Anny Jakimyszyn poświęcony społeczności żydowskiej w latach 1900-1939. Wspomnienia i relacje podporządkowane rozdziałom: Przed Zagładą, Zagłada i Po Zagładzie tworzą spójny obraz tego, jak wyglądało codzienne życie Żydów z Wieliczki. Na potrzeby książki przeprowadzono także serię wywiadów z ocalałymi z zagłady Wieli-

czanami zamieszkałymi obecnie w Izraelu. Na ich podstawie spisano przejmujące historie życia – poprzez dzieciństwo i młodość w Wieliczce, zawieruchę wojny i emigrację do Palestyny, aż do czasów obecnych. Relacje te stanowią cenne uzupełnienie książki, a niektórzy ich narratorzy, jak np. Uri Shmueli czy Nathan Kleinberger odwiedzili Wielickę w związku z obchodami 70. rocznicy zagłady Żydów. Większość zamieszczonych w książce tekstów nie była

wcześniej publikowana w języku polskim.

„Żydzi Wieliczki i Klasna” rozwijają wątki zaczerpnięte z „Wieliczczan na opisanych fotografiach” m.in. historie znanych wielickich rodzin żydowskich i losy ich członków podczas zagłady. Poruszają także trudne i bolesne

sprawy, ujawniają rany niezaleczone. Jednocześnie przedstawiają też świadectwa pomocy i wsparcia, jakiego potrzebujący zaznali od współmieszkańców z Wieliczki i okolicznych miejscowości. Książka otrzymała Nagrodę Kulturalną Burmistrza Wieliczki 2012 w kategorii Wydarzenie Roku. Warto dodać, że nakłady poprzednich książek będą uzupełniane, najnowsza publikacja dostępna jest w księgarniach i sprzedaży wysyłkowej. Wydawnictwo z Sierczy zastanawia się nad wydaniem wersji angielskiej.

B.Z.

